

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 23.

Indult Bétsből, Kedden, September' 16 dikán, 1828.

B é t s.

Ő Tsász. Kir. Felsége Familiai Jószágaiból szerentsés jó egészségben vissza jöven, lakását Badenbe vette, a' honnan az oda félóránnyira Traiskirchenen alól fekvő Tábor hadi gyakorlásainak megvizsgálására a' Ts. K. Fő Hertzegekkel együtt naponként megjelen. — A' Tábor öszvegyülése ideje alatt kellemetes napok jártak; a' közelebb mult Péntek olta pedig, ámbár éjjelenként mindég esett az eső, reggelre kelve mégis kitisztult és nyári meleg napok jártak, úgy hogy a' táborozásra gondolván, többször eszünkbe juta, a' mit Virgilius Augustus Tsászár táborozásának kedvező idő járására írt:

„Nocte pluit tota redeunt spectacula mane;
„Divisum Imperium cum Jove Caesar habet.“

Éjjel esik folyvást, de megint reggelre kitisztul;
Zevsz és a' Tsászár osztozik így az időn.

Vagy, ha az egészet a' jelenvaló környülálláshoz 's keresztyéni gondolkozás szerént akarjuk alkalmaztatni, inkább ezt mondhatjuk:

Bár ha egész éjjel szakad is, reggelre kitisztul;
A' jó Felségnek kedvez az ég maga is.

Ő Felsége a' Tsászárné tegnap előtt estve szerentsésen és egészségben vissza érkezett Tegernsee-ből Badenbe.

Tegnapelőtt estve Vasárnap 10 óra tájon villámlással és égi háborúval kezdett el az eső esni, 's a' menydörgés szinte 12-tődfél óráig tartott. Hétfőre ismét kitisztult, és nyári meleg nap váltotta fel az éjjeli esőzést, de estve ismét nagyon kezdet esni, 's egész éjjel, sőt ma Kedden is egésznap kedvetlen hideg eső esik.

Több Fő embereken kívül két Prusziai Kir. Hertzeg is érkezett Badenbe, a' Ts. K. Tábor Hadi Gyakorlásainak meg szemlélésére.

Ő Tsász. Kir. Felsége méltóztatott Tek. Szögyény János és Cserey Farkas Urakat, a' N. Mélt. Ts. K. Közönséges Udvari Kamaránál eddig Conceptualis Practicusokat, ugyan ott tiszteletbeli Udvari Concipistákká kegyelmesen kinevezni.

Nagy Britannia.

London Sept. 1-ső napján. Clarence Hertzeg Aug. 28-kán a' Fő városba jöven, a' Lord Cancelláriussal szinte ötődfél óráig beszélte, mellynek végével Bushi Párkba vissza ment. — Aug. 26-kán Hertzeg Wellington az Austriai Követnél Hertzeg Eszterházy nál ebédelt. — Aug. 27-kén a' Külső Minister Conferentziát tartott az Aus-

triai és Svétziai Követekkel, másnap pedig a' Burkus Követtel.

Az a' híre, hogy a' Parlament November elején meg nyittatik.

Málta Aug. 2-kán. Admirális Codrington Alexandriába ment, hogy a' szállító hajók menetelét siettesse, a' mellyek Ibrahimot és az ő seregét Egyiptomba haza vigyék.

P á p a B i r t o k a.

Romában Aug. 20 dikán (mint a' melly napon ez előtt 5 esztendővel VII Pius Pápa meghalálozott) a' Sixtus Kápolnájában — a' Vatikánumban — pompás halotti tisztesség tartatott. A' Tzeremonián Ő Szentsége is jelen volt.

Burkus Ország.

Liegnitz Sept. 2-dikán. A' Király Aug. 31-kén Berlinből kiindulván, tegnap délután 5 órakor ide érkezett a' táborba szállott 5-ik sereg osztály megvizsgálására. Ma reggel 9 órakor a' katonaság parádéba kiállott, és Ő Felsége előtt defilírozott. — A' tábor Liegnitz től 1 óra járásra fekszik, 36 sor Sátorban — mindenik sátorban 14 ember vagyon. A' Tisztek sátorain egy kis zászló lobog. — Ezen próbatáborozás megnézésére a' következő fő emberek jöttek el: General-Major Mansuroff az Orosz Császár segéd Tisztje, Gróf Bismark Würtembergi R. Generális, Bruhm és Yhrabbe Kapitányok a' Dánus Király Segéd Tisztjei és Hertzeg Wellingtonnak két fiai.

Hasonló Őszi táborozás tartatott a' múlt Hónap végén Mindennél Generális Horn kommandírozása alatt.

Déli Amerika.

Azon földindulás, melly a' f. E. Mart. 30 kán Limát Perúnak Fő városát meg-

rongálta, kiterjedt az Ország több tartományjaira is. A' Mercurio Peruviano nevű Ujságlevél April. 12-kérő írja: „Trujilloban is erős földrázás tapasztaltatott, de az épületek a' miatt nem szenvedtek. Több kárt tett a' zápor-eső, melly szinte 4 nap szakadatlanul ömlött. Lambeyeque és Chiclaja városait majd egészen elmosta, úgy hogy a' lakosoknak a' szomszéd halmokra kellett futni. A' Sechua pusztában, a' hol soha még egy tsepp eső sem esett, olyan patakokat árasztott a' víz, hogy az utazóknak 8 napig kellett ezen homok pusztában a' víz apadására várakozni. — Surrasban (Limától 15 mértföldre) víz ütötte fel magát a' földből, melly mint valami tűzokádó hegy, ontotta, szórta magából a' vizet és földet.“

Buenos-Ayres Jun. 13-kán. „A' Békességhez (Brasiliával) nem sok reménység van. A' Köz Társaság most is ugyan azon feltételek alatt akar a' Császárral megbékélni, mellyeket már egy ízben fel tett; t. i. hogy a' Banda Oriental nevű tartomány legyen független 5 esztendeig, annak eltelésével pedig ahoz a' Státushoz állhasson, a' mellyikhez tetszik.

B r a z i l i a.

Rio Janeiro Jun. 23-kán. A' Ministerek változására az adott okot, hogy a' katonai lázzadás alkalmatosságával a' Császár a' Hadi Ministerre megboszszazkodott. A' Minister a' lázzadás előtt kemény volt, akkor pedig nem tudta magát hirtelen elhatározni mi tévő legyen. A' Császár meglehetősen világosan értésére adta, hogy hivatalából kiléphet. A' többi Ministerek ezt meg tudván, egyenlő akarattal jelentették Ő Felségének, hogy ha a' Hadi Ministert elbotsátja, ők

is mind leteszik a' Hívatalt. Ekkor nem volt más mit tenni, hanem vagy nekik engedni, vagy a' Resignatióikat elfogadni. A' Tsászár minden gondolkozás nélkül az utolsót választotta, és mint hirtelen természetű ember, különben is hamar végét szokta vetni a' dolognak, az egész Ministeriumot ott hagyta.

A' Finantz-Minister számadása szerint a' f. esztendei Országos költségek 5 milliom Milre essel (a' mi pénzünk szerint 10, milliom ezüst forinttal) haladják meg a' jövedelmet. De minthogy a' pénzbetse 50 proCenttel alábbszállott — természet szerint a' Deficit betse is kevesebbet tesz. A' Brasiliai Finantz szükségnekútfeje a' kézben forgó Papíros-pénznek bőséges kieresztésében fekszik, melly miatt a' pengő-pénz megkevesedett, az Orzáglószék hitele megfogyatkozott és a' pénz-folyamat (Cursus) 50 proCentre leszállott.

Ejszaki Ámérika.

New-York Aug. 2-kán. Az Egyesült Státusok Hajós sereget küldenek a' Brasiliai partokhoz a' Kereskedés oltalmára. — A' béhozott új Tariffa ellen napról napra nevedik a' nép gyűlölsége. Generalis Jackson az Ujságlevelekben igen meg támadtatik, mint a' ki szeretsen rabszolgákat veszen nyereségre és egyszer ez előtt 10,050 Dollárig szedett fel ilyen szerentsetlen rabszolgákat.

New-Orleansban a' Presbyterianusok ez előtt egynehány esztendővel Templomot építették, melly 85,000 Dollárba került. De minthogy ez, többnyire költsön-pénz volt, 's fizetni nem tudtak: a' templomot elkellett kótya-vetyélni. Egy 'Sidó vette meg 20,000 Dolláron; a' ki a' templomot magát a' Községnek 2,000 Dollárért esztendőnként által engedte,

de a' padlást magának meg tartotta 's a' portékák lerakó helyévé használja.

New-York Aug. 7-kén. Az Egyesült Státusok aligha fogják Generális Jacksont Elölülővé elválasztani. A' Generális mindent elkövetett most közelébb, hogy Louisianai Képviselő lehessen; nagy reménysége is volt hozzá, mivel ezen Státusban legnagyobb kedvességben állott. Azomban Képviselővé más választott. Innen látni való, hogy még Louisiana is úgy gondolkozik ő felőle, mint a' kire a' végrehajtó Hatalmat nem tanátsos bízni.

Német Ország.

München Sept. 3-kán. A' Bavariai Király nyugodalomra botsátotta a' Status Tanáts Elölülőjét Minister Gróf Thürrheim Urat; továbbá Báró Zentner Urról, a' ki eddig Külső-, Justitz- és Házi-Minister volt, a' Külső és Házi Ministerséget önkérésére levette, és Finantz-Minister Armansbergnek adta által. Schenk Eduard Ur ideig óráig Belső Ministerré van kinevezve.

Heidelberg Aug. 30-kán. „Azon Tanulóknak, kik a' Frankenthali Gyűlésben résztvettek, nagy része ismét vissza jött, és egyszersmind kinyilatkoztatta, hogy az Akademiának gyalázatba való kikiáltását törvénytellennek, 's véteknek esmeri és annak megtartására senki sem köteleztetik. Egynehányan nem akarták a' gyalázat kimondását vissza vonni: ezek természet szerint nem fognak az Akademiánál megszenvetetni; minthogy nekik, ha tsak magokkal ellenkezni nem akarnak, különben is nem lehet itt maradni. A' Rend és a' tsendesség tökéletesen helyre állott.“

München Sept. 8-kán. A' mult Tsötörtökön ide érkezett Ő Felsége az Austriai Tsászárné, Sophia Fő Her-

tzeg Aszszonnyal együtt. — Hólnap (Sept. 9-kén) lesz Baváriai Hertzeg Maximilián menyegzője Ludovika Baváriai K. Hertzeg Aszszonnyal Tegernseeben, a' hová tegnap délután 2 órakor a' Királyné is elútazott. Ő Felségét a' Királyt ugyan oda minden órán várják. Az említett Fő Személyeken kívül Tegernseeben a' Menyegzőre megjelentek: Károly K. Fő Hertzeg, Wilhelm Baváriai Hertzeg, a' Burkus Országai Korona-Hertzezné, János Saxoniai Hertzeg, Amalia Saxoniai Hertzeg Aszszony, és a' Zweybrückeni özvegy Hertzezné.

O r o s z O r s z á g.

Az Orosz Kereskedés Mutató Táblái a' mult esztendőről Orosz nyelven kinyomtatva megjelentek. Ezekből mi a' következő pontokat közöljük:

„A' ki vitt portékák

árta téssen . . . 254,770,423 Rub.
A' behozott portékáké 172,305,676 Rub.

Haszon 62,466,747 Rub.

„A' kivitt portékák, mellyek az Orosz Kereskedés főbb pontjait tészik, e' következők:

Gabona, (kerekszám) 37,000,000 R.
Len 25,000,000
Kender 26,000,000
Len- és Kender mag . 11,000,000
Lenmag- és Kendermagolaj 1,000,000
Fa 8,000,000
Bőr, nyers. 3,000,000
Bőr, kl készített . . 5,000,000
Faggyú, zsír 38,000,000
Len- mivek 11,000,000
Rötél 2,000,000

's a' t.”

„A' behozott jószágok ezekből a' tzik-
kelyekből állanak: u. m.

Festék, (Kerekszám) . 16,000,000
Ón 2,000,000
Patikai szerek . . . 3,000,000

Pamut- mivek 15,000,000
Gyapjú- mivek 9,000,000
Selyem- mivek 8,000,000
Marha 2,000,000
Kávé 6,000,000
Thea. 6,000,000
Bor 10,000,000
Champagni bor 2,000,000

's a' t.”

Ezen Kereskedési Mutató Táblának, Titkos Tanácsos Bibikoff Demeter Úr egy interessans Bévezetést bocsátott elébe.

Odessa Aug. 30-kán. A' Tsászár és Tsászárné harmad napi távollétek után tegnap előtt estvéli 10 órakor Nikolajeffből ide visszatértek.

Sz. Pétervára Aug. 30-kén. Zichy Grofné az Austriai Követ Felesége Aug. 27-kén bútsuzó audientziát vett az Öreg Tsászárnénál a' Tauri Palotában. — A' Kamtsatkai Igazgatónak 10 esztendőre szabadság engedtetett a' Külfölddel való kereskedésre. — A' híres Anglus Útazó Kapitány Franklin Londonból ide jött. — Rigában a' gabona árta naponként megy fel felé.

H e l v é t z i a.

A' Helvétziai Természet Visgáló Tudósok társasága a' mult Augustusi (Lausannéban tartott) Gyűlésében meghatározta, hogy jövő esztendőben a' gyűlést a' Sz. Bernhard Hegye tetején tartsa. — Illyen magasságban még soha nem tartott egy Tudós társaság is gyűlést.

Legújabb Hadi Tudósítások.

Az Odeszszai Újság rendkívül való Toldalékban közli Sept. 3-dikán az oda érkezett hadi Tudósításokat, mellyeket

mi a' jövő Posta napon bővebben előadunk.

Sumlától Aug. 27. 28. 29. napján. Az ellenség Aug. 25—26 dika között éjjel egyszerre támadta meg a' mi táborunk jobb és bal szárnyát, valamint Rüdiger Gen. seregét is Eski-Stambulnál. A' nagy szélvész zugása miatt közelítését észre venni nem lehetett, 's így az első sántzunkat tsaknem minden ellentállás nélkül elfoglalta. Onnan a' másodikkra ütött, meg akarván egyszersmind kerülni oldalról a' tábor jobb szárnyát; de sem ebben, sem további igyekezetében nem boldogulhatott, mert végre megverettetett 's kénytelen volt nyakra före hátrálni és az elfoglalt sántzokat is elhagyván a' várba vissza vonni magát. Az ütközet alatt azomban hat ágyunkat a' sántzból már a' várba bévitte. Ezen az egy helyen 163 emberünk esett el, kik között van Gen. Major Báró Wrede is; 424-en sebbe estek. Elvesztettük még egy vadász Gyalog Regiment vitéz Oberstérét is az elesett Efemieff Urat. — Bal szárnyunkon nem boldogulhatott úgy az ellenség, a' hol nagy veszteséggel visszaverettetett; noha itt is egy ágyunkat elvette, minekutánna a' körülötte lévők elhullottak vagy sebbe estek.

Rüdiger Gen. az ellenséget Eski Stambalnál vissza nyomta. Ezen tsatázások arra indították Gróf Wittgenstein Feldmarschallt, hogy a' Táborot öszszébb húzza, 's így Rüdiger Gen. is vissza hívatott a' táborhoz seregével.

A' Várnai táborból Gróf Mentzikoff Aug. 21-kén egy tsatában szerentsétlenül megsebesítettén, Gen. Major Perovszky vette által a' vár vívás vezérlését. A' vár ostromlása minden lehető serénységgel folytattatik, mind a' mellett is, hogy az ellenség kiütései a' várból erőlködnek azt akadályoztatni.

Aug. 29-dikén Woronzoff Gen. Lieutenant vette által a' Vár vívás vezérlését. Azolta, Aug. 31. szép győzödelmet nyertünk az ellenségen.

Greigh Admirális megtudván, hogy a' Törökök Neadában vagy Iniadában (Burgászton túl Konstantzinápoly felé, mint a' Möller Mappáján láthatni) fegyvertárt és mindennemű hadi szereket gyűjtöttek öszve; elküldött két fregátot 's két kisebb hadi hajót, hogy azt ha tsak lehetséges foglalják el és rontsák öszve. A' próba tételt, noha kemény ellentállás és viaskodás után, a' hadi szerentse kívánt kimenetellel koronázta. Minden Török sántzok elfoglaltattak, széllyel hányattak, az ágyúk közül 12 legnagyobbak elhozattak, a' többi mind haszonvehetetlenné tétetett; a' fegyvertár pedig minden benne volt hadi szerekkel és puskaporral együtt a' levegőbe felvetetett. Ezen fényes győzödelme hajós seregünknek a' Fekete tengeren 10 óra alatt ment véghez.

Ő Felsége az Orosz Tsászár Sept. 2-dikán Flóra fregátra ülven Várnába szándékozott menni, de az erős szélvész tsak hamar ellenkezőleg fúván Odessába ismét vissza tért, és Sept. 4-dikén a' szárazon vette útját a' Táborhoz.

E l e g y e s D o l g o k.

Az Anglus Kurír írja, hogy a' Marokkói Tsászár ellenséges indulattal kezd az Európai Hatalmasságok ellen viseltetni, mellynek már több példait adta. Nem régiben két Anglus hajót vétetett meg Gibráltárnál, 's ezeket tsak hamar felfegyverkeztetvén kiküldötte a' tengerre, hogy préda után leselkednének. Nem telt bele sok idő, 's már a' Tangerben (Gibráltárral által ellenben az Áfrikai parton) lévő Anglus Consul a' felől tudósította a' Gibráltári Kormányozót, hogy

két Marokkói rabló hajó egy Anglus, egy Ausztriai és egy Orosz hajót elfogott 's zsákmányává tett. Az Anglus Consul azonnal protestált a' Perseverance nevű Ang. hajó elvétele ellen: de a' Piráták azt felelték, hogy igazságok volt azt magokévé tenni, mert a' hajós Kapitánynak nem volt Paszszusa a' Középtengerre bémenni.

A' Frantzia Újságlevelek tsaknem mindennap tele vannak olyan hadi tudósításokkal, mellyeket, a' mint ők írják, velek Bétsi levelezők közlöttek. Minthogy Bétsnek geográfiai fekvése hozza magával, hogy ide legrövidebb úton 's leghamarább is érkezhetnek a' tsata mezejéről tudósítások; a' Fr. Újságírók ezen környülállást hasznokra fordítják, 's ámitó tikkelyek alatt Olvasóikat, ezeknek hol vigasztalásokra, hol ijesztésekre, most az egyik, majd a' másik hadakozó Félhez szítván, mindenféle, félig vagy többnyire egészen iskoholt újságokkal tudják mulattatni. A' miket azok mostanában hirdettek, hogy t. i. az Orosz Fő hadi szállásra meghatalmazott Török Biztos érkezett volna; — hogy Odeszszában már a' békességes alkudozások is elkezdődtek; — hogy az egyik hadakozó Fél itt vagy amott egy nagy ütközetet megnyert vagy elvesztett volna; — hogy a' hadakozás plánuma így meg így volna kidolgozva, 's a' t. mind ezek és ehez hasonló mesélések, nem hogy Bétsből kerültek volna Frantzia Országba, sőt itt is a' Párisi Újságok után rebesgetődtek a' Közönség között, mellynek egy kis része azoknak hitelt is adhatott; de nagyobb része ugyan azokra mint költeményekre könnyen ráesmert; annyival inkább, hogy a' valóságos hadi tudósításokat akármelyik hadakozó Félől adattak is azok ki, az itt megjelenő Újságlevelek minden részre haj-

lás nélkül 's leghamarább közlik Olvasóikkal. Mi ok indíthassa az ilyen költött hírek terjesztésére a' nevezett Országbeli Újságok némelly íróit, azt könnyű volna kifejtegetni, de a' mi szükségtelen. — Egy Frantzia Zsurnál igen elmés írója, közelebbről, még útmutatást is ad Kollégái számára, kiszabván eleikbe, mihez tartsák magokat az e'féle fábrikatumok készítése közben. Ez az útmutatás legjobb próbakövvül szolgálhat, melly szerént az ő tudósításaiknak hiteles voltokat, legkönnyebben megítélhetni. Ez szóról szóra itt következik:

„Vegyétek fel Újság leveleitekbe a' „jól kifőzött hazugságot; ha pedig ilyenre szert nem tehettek, találjatok magatok, 's ezt azután tsinosgassátok fel némelly igaz, ha szinte magokban tsekély környülállásokkal is, hogy az „Egész olyan formát vegyen magára, „mint a' millyenben a' Valóság szokott „megjelenni. Pótoljátok ezeket továbbá „illendő okoskodásokkal; 's így megvet- „vén a' fundamentomot, erre követke- „zőleg tetszétek szerént építsetek kigondolt történt dolgokat, vádolásokat, vagy „mást, a' mi portékáitok közzé oda illik. „Ekkor osztán ditsekedhettek azzal, hogy „a' Közönség gondolkozásának módját „felvilágosítottátok, vagyis, jól eltaláltátok. Már így tzelotokat okvetetlenül el- „éritek“!

Igen könnyű ráesmerni, hogy ez az Utmutatás valóságos mustra képe mind azon öszvefoltozott irkálásoknak, mellyeket a' Journal de Debats, a' Constitutionel és ezekhez hasonló Újság levelek, egész Európa politikája felől, a' tudatlanok és könnyenhivők között, napról napra, fáradhatatlan vakmerőséggel terjesztenek.

Semmiből se tetszik azonban ki világosabban, mennyire vitték Frantzia Országban azt a' mesterséget, hogy mi-

képpen lehet, hiteles tudósítások és elegendő események nélkül, a' véleményekből húzott következtetések és eleven képzelődések szereiből a' levegőben politikai tökéletes román-várakat építeni; mint a' *Messenger de Chambres* Újságnak Aug. 29-dikén költ, 's a' *Monitörben* is más nap szóról szóra kiadott igen hosszú tikkelyéből; mellyben gondosan kifejtetnek mind azok az indító okok és környülállások, mellyek Ő Felségét az Orosz Tsászárt Odeszszáha útaztatták. Ezeknek képtelenségét az idő fogja leginkább 's nem sokára felvilágosítani.

A' Görög Országi Kormányzék meghatározta, hogy megbízott Követeket küldjön a' Frantzia, Anglus és Orosz Udvarokhoz, kik által háláadó köszönetét kinyilatkoztassa, az ezen Udvaroktól eránta mutatott jótéteményekért, névszerént Hertzeg *Maurocordato* megy Párisba, Gróf *Capodistrias Viario* Londonba és *Genata Giovani Ur.* Odeszszába.

Anconából Aug. 23-dikán. A' három, Görög Ország szabadítására nézve, szövetséges Hatalmasságok Követei Corfuban tanácsot tartván, egy Nyilatkozata-
 táson dolgoztak Aug. 9-dikétől fogva, mellyet, mihelyt a' Frantzia *Expeditio* Móreába megérkezik, ki fognak hirdetni. Ebben, Corfui levelek szerént, az *Expeditio* tzielja, és annak küldésére az indító okok elő fognak számláltatni. — Az *Expeditio* Augusztus végére váratik Móreába; mellynek elérkezte után a' három Követei rövid időre Pórosz szigetéhez mennek, hogy a' Görög Kormányzékkel bizonyos dolgokra nézve végezenek. — Ugy ezen levelek szerint *Rigny Fr.* Admirális tudósította *Ibrahim Basát* a' felől, hogy a' Frantzia *Expeditio* nem sokára megfogna jelenni, 's

hogy ehez képest készülné Móreát minél előbb elhagyni; de feleletében világos választ nem adott, hanem minden intézetei által nyilván kimutatta, hogy teljes szándéka és ohajtása mostani sullyos helyhez tetéséből kiszabadulni 's haza menni, mihelyt lehet. Ugy gondolkoznak tehát ő felőle, hogy ha a' Frantzia *Expeditio* elérkeztéig sem hatalmat nem nyer a' Portától az elmenetelre, sem módot seregeinek haza szállíthatására; alkura lép a' Hatalmasságok Követeivel 's azoktól népének Egyiptomba leendő elszállítására szállító hajókat nyer. — *Codrington V.* Admirális Egyiptomba hajózott, hogy a' Vice Királyt reabírhasa szállító hajók küldésére.

Magyar Ország.

Szombathelyről. A' Szombathelyen talált Római Régiségek' gondos öszveszedője, 's ritka Gyűjteménye által nem tsak édes Hazánkban, hanem a' Külföldön is sokaknál esmeretes Hazánkfia *T. T. Petrédy Antal*, több Uradalmak' Ügyvédje, szélütésben September' 3-kén délutáni 3 óra tájban, életének 51-dik esztendejében, meghalt. A' Boldogúlnak bő tudománya, mély ítélete, fáradhatatlan szorgalma, igazság szeretete, részrehajthatatlan lelke, fedhetetlen élete, jó ízlése, elmés nyájasága, a' szegények eránt bőkezűsége, a' gyámoltalanok minden haszon keresés nélkül való pártfogása, szóval, igaz felebaráti szeretete, voltak azon tulajdoni, mellyek őtet nagygyá, nemessé, és mindeneknél kedvessé tevék. Kitetszett ez hideg teteminek a' már nevezett hónap 7-kén történt tisztességes eltakarítatásánál; a' midőn részszerint keserű könnyek, részszerint a' Könnyek' záporát is elfojtó néma fájdalmak által, a' Közönségesen szeretett, 's betsültetett

Férjfiu a' számos öszvesereglettektől méltán gyászoltatott. — Bízunk a' Gondviselésben, hogy ama láthatatlan Országban, hol megszünvén a' hit és reménység, egyedül a' szeretetnek örökös Ol-tára tündöklik, ezen elfelejthetetlen, 's felebaráti szeretettel tellyes Polgártársunk is azon Nagy Férjfiak' sorában fog állani, kik e' földi pályafutásokban élő hiteket nem annyira szóval, mint tselekedettel kívánták bebizonyítani! — Nyúgodják békességben!

Nagy-Bánya, Aug. 27-kén. — Ide egy Staféta érkezett olly hivatalbeli parantsolattal, hogy minden városnak és falunak lakosai mindenféle zörgő, tsörgő eszközökkel készen tartsák magokat éjjel-nappal a' napkeleti Sáska elűzésére, ha az jöni talál. Valóban ezen h. 26-dika vala az a' nap, midőn délután 2 1/2 órakor setét felhő módjára, melly a' nap fényét elfogta, vidékünkre jöve ezen irtóztató éhes állat Erdély felől. A' kemény rendelés szerént majd egy ember sem marada a' házban, hanem ezereként tódulának külömbféle zajgó eszközökkel felfegyverkezve a' Sáska üzésére. Irtóztató volt hallani az ezer féle hangú zajt a' lárma harangok' zúgásával egybekeveredve; volt is foganatja a' hasznos rendelésnek; mert hivatlan vendégeink 3 órányira vissza vonultak. Rettenetes látni, szomszédunkban némelly helységek határain mennyi pusztítást vittek végbe!

Erdély Ország.

Aug. 30-dika éjjelén jött hivatali tudósítás Kolos-ról Kolosvárra, a' Nemes Vármegye' Házához, hogy a' Sáskáknak

vastagabb serege (a' mint mondják, bokáig-érne, földön-fektében) Kolos és Oláh Gyéres között szállott meg, szerentsére, egy Nyomásra és Tilosra. Ha ez így van; jó volna azt egy pár ezer szekér szalmával egy éjjel körül sántzolni, 's azon éjjel meg is gyújtani. Ha ez lehetetlen; jó azon törekedni, hogy mindenkor kopasz helyre száljon, ha még felkél, és hagyni kellene olyan helyen kitojni magát, mint 1783-ban a' Hortobágyi Pusztán; a' hol annak a' tojássát, a' két szomszéd nagy Vármegye fel is szedette, elégettette, 's ez által azt a' sereget örökre is elvesztette.

Sept. 1-ső napján estve későtske érkezett ide, Kolosvárra, hivatali tudósítás, hogy a' Sáska, Maros-Újvár (a' híres Só-akna) és Nagy-Enyed között telepedett meg, hihető, tsak e' beállott éjjelre, de a' mint az Expressus mondja, fájdalom, térdig érő vastagsággal: de ha tsak felényi volna is, jüntig sok. A' kik közte járnak azt beszéllik, hogy a' Toroczkaik hegyeknek tartana: következőleg, a' szélnek dél-keletről észak-nyúgotnak kellett fúni. Es ha a' szél hólnap is arra tart; be fog érkezni Kolosvármegyébe, 's innen, ha jó idő lesz Biharvármegyébe. Utóbbi mozdulásáról, a' jövő Postán.

A' pénz folyamat September 15-dik;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	95 1/2
Az 1820-béli sorsosok,	155
Az 1821-béli hasonlók,	125 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 48 1/8 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1095 2/3 forinton	
Conv. Pénzben.	